

[Hølge Larsen.]

Jeg skal anbefale at stemme for ændringsforslagene nr. 2, 3 og 4 og at stemme imod ændringsforslag nr. 1.

Morten Lange: Jeg er i den heldige situation, at jeg kan anbefale alle de stillede ændringsforslag. Det gælder naturligvis specielt ændringsforslag nr. 1, som i realiteten er et forsøg på at gøre denne lovgivning til en virkelig revision af loven af 1961, som der i 1961 var enighed om, og som der burde have været enighed om også i dag. Det tal, jeg foreslår som en ramme for loven, altså 120 mill. kr., stammer i virkeligheden fra en simpel ajourføring af pristal og studentertal fra 1961-loven. Det var satser, som vi var enige om dengang; det var satser, som havde grundlag i en omhyggelig betænkning, og som vi også skulle kunne blive enige om i dag, men det kan vi altså åbenbart ikke.

Endvidere går jeg ind for, at vi skal opretholde samme fordeling mellem lån og legater, som vi dengang efter en indgående undersøgelse var enige om. Det ærede medlem hr. Søgaard siger, at han synes, det er klogere at afvente resultatet af udviklingen, inden man foretager en ændring af denne fordeling; det har det ærede medlem ganske ret i, det skulle man have ventet med. Men det er ikke mig, der har foreslået en sådan revision, det er derimod udvalgets flertal og ministeren, som mener, uden at man har fremsat særlig detaljeret argumentation, at det vil være klogt at bøje sig for venstres og de konservatives indstilling til forholdet mellem lån og legater og foretage en justering i forhold til 1961-loven. Jeg kan kun beklage, at noget sådant er sket på et tidspunkt, hvor det er klart for alle, at en fuldstændig revision af ungdommens uddannelsesfond må være umiddelbart forstående, måske i løbet af det næste par år.

Altså, det er ikke muligt for mit parti at gå længere end til at fastholde principperne i det politiske forlig, som i sin tid blev indgået om ungdommens uddannelsesfond. Vi beklager, at de andre parter i dette forlig har følt sig foranlediget til at indføre nye principper i denne lovgivning, for hvilke de ikke har givet nogen særlig detaljeret eller saglig redegørelse.

Efter denne indledningssalut er det da

heldigvis således, at jeg kan udtale mig i noget blidere vendinger om de øvrige ændringsforslag, som udvalgsarbejdet er resulteret i. Hvis vi skal tage dem i, skal vi sige stigende sympatitempo, skal jeg gerne begynde med at beskæftige mig med det tilsagn om långarantier, som den højtærede minister har stillet ændringsforslag om. Det er ikke et forslag, som jeg ser på med nogen stor og begejstret sympati, fordi jeg mener, at lånstøtte til studier i det hele taget er en forholdsvis besværlig og på længere sigt ikke særlig ønskelig udvej.

I den forbindelse skal jeg gøre opmærksom på, at det har været mig umuligt at få sætterne til at forstå dette princip, da vi skulle skrive betænkning og have den trykt, og jeg skal rette en mindre trykfejl i betænkningen side 2, hvor der i min mindretalsudtalelse er omtalt en „lånstigningstendens“, jeg ikke kender til. Det er lønstigningstendenser, jeg advarer imod. Jeg er ikke i tvivl om, at en udvidelse af långivning og lånsektoren vil medføre et forøget pres på akademikerlønningerne, ikke for at gøre levestandarden for akademikere bedre, men for at gøre det muligt at afbetale en stigende lånbyrde. Jeg tror, det vil vise sig i de kommende år, at det bliver en alvorlig ulempe.

Men lad nu gå med det. Studierne skal finansieres, og de må altså finansieres på en eller anden måde, bl. a. gennem banklån, når andre muligheder ikke er til rådighed. Det kan således kun være en fordel, at disse banklån kan opnå mere statsstøtte, hvorved man undgår kaution fra onkler og tanter og andre, som måske kan være mere eller mindre bekymrede.

Jeg tror dog, vi skal se lidt mere på disse tilsagn om långarantier inden tredje behandling, for de begrænsninger, der er fastsat, er vist ikke sådan særlig velgennemtænkt, men det lader sig nok gøre at få mere detaljerede regler frem. Det var nemlig et ændringsforslag, der kom frem i yderste hast og yderste øjeblik.

Jeg har derimod ganske udelt sympati for det ændringsforslag, der fører lærlinge ind under ungdommens uddannelsesfond. Det har længe været et savn, at de ikke hørte ind derunder, og det ændringsforslag, der nu er stillet, har mit partis fulde støtte.